



حج گزاری در کشور سوریه

مدیریت کلان:

فراخوان از متقاضیان، توسط رسانه‌های سوری انجام می‌شود و ثبت نام پس از فراخوان به صورت متمرکز است. زائر سوری در صورت انصراف از عزیمت به عربستان، نمی‌تواند سهمیه خود را به دیگری منتقل نماید. با توجه به محدودیت سهمیه‌ای که سوری‌ها با آن مواجه هستند، هیچ سهمیه‌ای به ادارات، سازمانها، دانشگاهها و سایر مجامع و یا تشویق‌ها تعلق نمی‌گیرد. تقسیم‌بندی گروههای حج و تهیه مسکن و لباس توسط مسؤولان دولتی انجام می‌شود. دولت سوریه در آغاز ثبت نام از هر زائر ۵۰ هزار لیر سوری که معادل ۱۰۰۰ دلار است دریافت می‌کند. این مبلغ صرف ویزا،

حج در کشور سوریه توسط بخش دولتی انجام می‌شود. وزارت اوقاف و سازمان هواپیمایی کشوری یک دفتر مشترک به نام دفتر امور حج و عمره برای اداره امور حج تشکیل داده‌اند. در سوریه هیچ مرکزی برای تحقیق و پژوهش در زمینه امور حج وجود ندارد. سهمیه‌ای که برای متقاضیان حج سوریه اختصاص یافته، تنها ۱۶ هزار نفر می‌باشد که این سهمیه به هیچوجه با تقاضای موجود برابری نمی‌کند. یک شهروند سوری پس از اینکه به سن ۵۰ سال رسید تنها یک بار می‌تواند برای ادای مناسک حج تمتع به کشور عربستان سفر کند.



عوارض خروج از کشور، بلیت هواپیمای دمشق و ... می‌شود. زائر سوری به همراه کاروانهای حجاج به عربستان اعزام می‌شود و در آنجا توسط مسئول کاروان راهنمایی و اداره می‌شود. دولت برای تسهیل امور زائران، ستاد حج خود را در عربستان مستقر می‌کند و برای مدیریت بهتر امور نیز افرادی را تربیت نموده و بر امور آنها نظارت می‌کند. زائر هیچ نیازی به انتقال وسایل اضافی به عربستان ندارد و وسایل همراه او رفع کننده نیازهای شخصی او می‌باشد. ده روز قبل از عزیمت به عربستان، کاروان زائر از سوی وزارت اوقاف اعلام و در فرودگاه معارفه صورت می‌گیرد.

گذرنامه و ویزا:

انتقال زائران به عربستان (هوایی) - زمینی - دریایی):

زائران کشور سوریه به وسیله هواپیما به عربستان سفر می‌کنند. بلیت دمشق به جده و برگشت مجموعاً ۴۰۰ دلار است اما برای کلیه هزینه‌های حج، دولت از هر متقاضی هزار دلار دریافت می‌کند. سوری‌ها فقط از فرودگاه دمشق و تنها به مقصد جده پرواز می‌کنند. شانزده هزار زائر سوری ظرف

از سوی اداره گذرنامه برای زائر سوری گذرنامه زیارتی به صورت رایگان صادر می‌شود که این گذرنامه یکبار مصرف و ویژه سفر حج می‌باشد. گذرنامه‌ها بعد از عید سعید فطر و بر اساس نامه دفتر امور حج و عمره و پس از درخواست شخص داوطلب صادر می‌شود. دفتر امور حج سوریه گذرنامه‌های زائران راجهت ویزا به سفارت عربستان منتقل می‌کند و زائر در این زمینه هیچ نقشی ندارد.

فرودگاه صورت می‌گیرد. زائران سوری می‌توانند در حد بسیار اندک کالا از کشور خود به همراه داشته و آنها را در عربستان به فروش رسانند ولی خارج کردن اجناس زیاد ممنوع است. ورود کالا به سوریه نیز تنها در حد سوغات که حدود ۲۵ کیلوگرم است، مجاز می‌باشد. سوری‌ها برای سوغات به آب زمزم و برخی لوازم برقی بسنده می‌کنند و چنانچه بخواهند اجناس غیر مجاز وارد کشور کنند، کالای آنها مصادره شده و با پرداخت جریمه آزاد می‌شود. بار زائران سوری همراه خود آنان به دمشق منتقل می‌شود. آنان برای انتقال ارز محدودیتی ندارند و دولت نیز به ارز مورد نیاز آنها هیچ یارانه‌ای نمی‌پردازد.

فرودگاه جده - حمل و نقل داخل عربستان

هر مبلغی که در فرودگاه جده پرداخت شود اداره امور حج می‌پردازد و به زائر هزینه‌ای تعلق نمی‌گیرد. زائران سوری در حد متعارف در فرودگاه می‌مانند و طی این مدت از سوی ستاد حج سوریه که در فرودگاه جده مستقر است، پذیرایی می‌شوند. زائران سوری معمولاً با اتوبوس به

۲۵ روز به جده منتقل و در همین مدت نیز باز می‌گردند. زمان برگشت این زائران پس از انجام مناسک حج تمتع مشخص می‌شود. با توجه به این تعداد محدود، نیازی به اجاره هواپیما از کشور دیگری نیست و هواپیماهای سوریه زائران را به جده رسانده و برمی‌گردانند. زائرانی که خود اقدام به سفر به عربستان می‌کنند، می‌توانند با خودرو شخصی و هزینه خود از راه زمینی وارد عربستان شوند و مجوز ورود خودرو به این کشور را از سفارت کشور سعودی در دمشق دریافت می‌کنند. فاصله زمینی دمشق تا مدینه منوره حدود ۸۵۰ کیلومتر است.

گمرک - ارز - سوغات:

گمرک سوریه هیچ مبلغی را در هنگام خروج زائران از آنان دریافت نمی‌کند.

بازرسی بدنی به صورت معمولی در

سوری‌ها برای سوغات به آب زمزم و برخی لوازم برقی بسنده می‌کنند و چنانچه بخواهند اجناس غیر مجاز وارد کشور کنند، کالای آنها مصادره و با پرداخت جریمه آزاد می‌شود.



موجر دریافت می‌کنند و زائران به صورت ۲۴ ساعت از اتاقهای خود بهره‌مند هستند. طول سفر زائران سوری حدود یک ماه است که میان مکه و مدینه تقسیم می‌شود. مبلغ مورد اجاره در طول سفر و در اقساط مختلف توسط مسؤولان سوری به موجرین پرداخت می‌شود.

تدارکات و تغذیه:

زائران سوری در طول سفر، از یک برنامه غذایی از قبل طراحی شده استفاده می‌کنند و کلیه هزینه‌های مربوط به غذای آنان در سر جمع مبلغی که در ابتدای سفر از آنان دریافت کرده‌اند دیده شده است. غذای مورد نیاز حجاج سوریه در جای دیگری طبخ و به صورت بسته‌بندی به محل استقرار زائران منتقل و میان آنان توزیع می‌شود. زائران مجاز نیستند که هیچ ماده غذایی را به همراه داشته باشند بلکه کلیه امکانات مورد نیاز آنان از عربستان تهیه می‌شود. از زائران سوری در هر روز طی دو نوبت با میوه پذیرایی می‌شود. آنان هر روز از یک چسای و یک قهوه استفاده می‌کنند ولی آب شرب توسط خود زائر خریداری می‌گردد.

مکه و مدینه منتقل می‌شوند و در میان راه از آنان با غذاهای سرد پذیرایی می‌شود. هزینه سرانه پذیرایی بین راه هر زائر حدود ۲ دلار است.

ستاد حج سوریه سعی می‌کند در اطراف مسجد الحرام و مسجد النبی محل اقامت زائران این کشور را انتخاب کند، در صورتی که چنین کاری ممکن نشود موظف به تهیه وسیله نقلیه خواهد بود.

مسکن:

منازل مورد نیاز زائران توسط ستاد حج سوریه اجاره می‌شود و معمولاً این کار در بعد از عید سعید فطر انجام می‌گردد. افرادی از سوی وزارت اوقاف و دفتر امور حج برای اجاره اعزام می‌شوند و تا پایان حج تمتع در عربستان می‌مانند. همه زائران سوری، قبل از ادای مناسک حج به مدینه منوره مشرف می‌شوند. در هنگام توزیع اتاقها، سعی می‌شود که زن و شوهرها با هم باشند. اجاره منزل برای سوری‌ها از دستورالعمل ویژه‌ای پیروی نمی‌کند فقط نهایت اهتمام را به کار می‌بندند تا منازل نزدیک حرمین شریفین و نوساز باشند. مسؤولان اجاره، فرش و امکانات خواب و پذیرایی را از

بهداشت و درمان:

در فاصله کوتاهی تا آغاز سفر، زائران سوری به صورت کامل تحت چک آپ قرار می‌گیرند و در برابر بیماریهای واگیر نیز واکسینه می‌شوند. آنان در طول سفر از خدمات بیمه استفاده می‌کنند. بیمه حجاج در طول حج بر عهده دفتر امور حج است و هزینه آن نیز از همان ۵۰ هزار لیر دریافتی تأمین می‌گردد. بیماران و افراد مسن باید داروی مورد نیاز خود را به همراه داشته باشند. آنان از امکانات درمانی ستاد حج سوریه و در صورت کمبود، از امکانات عربستان بهره‌مند می‌شوند. بیشتر داروهای مورد نیاز از عربستان تهیه می‌شود اما پزشکان از سوریه اعزام می‌گردند.

سوری‌ها در هنگام حج در مکه و مدینه مکانهای بهداشتی و درمانی مستقر می‌کنند. از خدمات زائران پزشک نیز بهره گرفته می‌شود. آنان با مراجعه به درمانگاههای ستاد حج سوریه در مکه و مدینه به مسئولان درمانی مساعدت می‌کنند. در منا و عرفات امکانات درمانی در حد اورژانس استقرار می‌یابد. در طول سفر و به صورت مرتب از زوار درخواست می‌شود که نظافت را رعایت کنند و به علاوه در محل اقامت آنان

خدمه‌هایی حضور دارند که وظیفه آنها نظافت محل سکونت زائران است. زائران سوری قبل از سفر در زمینه رعایت نظافت و بهداشت و یا ... آموزشی نمی‌بینند.

آموزش:

مدتی قبل از آغاز فصل حج، وزارت اوقاف سوریه کتابهای راهنمای سفر حج را میان زائران توزیع می‌کند. مدیران کاروانهای سوریه که از سوی وزارت اوقاف گزینش می‌شوند و در طول حج امور مربوط به زائران را بر عهده دارند، با توجه به تحصیلاتی که در زمینه فقه و الهیات دارند، آموزش مناسب به زائران را بر عهده می‌گیرند. آموزشها به صورت غیر متمرکز و به صورت محلی و منطقه‌ای انجام می‌شود و رسانه‌ها در این زمینه هیچ نقشی ایفا نمی‌کنند. رئیس کاروان همچنین جزواتی را برای راهنمایی بیشتر زائران تهیه و در اختیار آنان می‌گذارد.

تشکیلات حج:

ستاد حج، بعثه این کشور است که در حد نظارت در موسم حج انجام وظیفه می‌کند و هیچ ارتباط مستقیمی با حجاج ندارد و

نظارت کلی، اداره حسابرسی وزارت اوقاف عملکرد مالی مجریان حج را کنترل می‌نماید.

منا و عرفات:

زائران سوری با اتوبوسهایی که مدیر کاروان کرایه می‌کند، به منا و عرفات منتقل می‌شوند. تهیه چادرهای مورد نیاز زائران در منا و عرفات به عهده ستاد حج سوریه می‌باشد. سوری‌ها در ایام تشریق از غذاهای آماده استفاده می‌کنند. افرادی نیز برای امداد رسانی به گمشدگان مأموریت می‌یابند ولی بیشتر از خدمات سعودی‌ها در این مورد بهره گرفته می‌شود. چنانچه زائر سوری در موسم حج فوت کند، مسؤولان مربوط سعی می‌کنند جنازه را به سوریه بازگردانند.

مدیریت حجاج در عربستان بر عهده مدیران کاروانها می‌باشد. خدمتگزارانی که در درون کاروانها امور زائران را بر عهده دارند، توسط مدیران کاروانها انتخاب و تحت نظر مدیر کاروان انجام وظیفه می‌کنند. بعثه سوریه هیچ کار فرهنگی در طول سفر حج انجام نمی‌دهد. زائران در سفر حج از لباس‌های یک شکل استفاده نمی‌کنند.

نظارت و بازرسی:

ستاد حج سوریه در طول سفر، نظارت و کنترل عملیات اجرایی حج را بر عهده دارد. آنانکه که امر نظارت را انجام می‌دهند کارمند وزارت اوقاف هستند و برای یک نوبت حج انتخاب می‌شوند و چگونگی کار آنان توسط وزارت ابلاغ می‌شود. علاوه بر

